Vraag nr. 90
van 16 februari 2005
van mevrouw AN MICHIELS

VRT – Engels

Dagelijks worden we in uitzendingen op de VRT geconfronteerd met Engelse woorden of Nederlandse woorden die "op zijn Engels" worden uitgesproken en die gewone Nederlandse woorden vervangen.

Na de jarenlange strijd die de Vlaamse Beweging gevoerd heeft (en nog voert) tegen de verfransing van Vlaanderen, moeten we nu op deze manier een sluipende verengelsing ondergaan. En deze invloed is er wel degelijk, want zelfs zeer jonge kinderen gebruiken al woorden als "jumpen", "kids" en "phones", zonder de Nederlandse woorden nog te kennen.

1. Is het ook de vaststelling van de minister dat op deze manier de Nederlandse taal op subtiele wijze verengelst wordt ?

2. Werd er reeds onderzoek gevoerd naar het gebruik van Engelstalige woorden op de VRT ?

Zo ja, wat was het resultaat ? En is er een verschil merkbaar in het taalgebruik in eigen uitzendingen en in aangekochte uitzendingen ?

Zo neen, waarom niet ? Overweegt de minister dergelijk onderzoek ?

3. Heeft de minister reeds maatregelen genomen om de verengelsing van de Nederlandse taal via tv-uitzendingen tegen te gaan ?

Antwoord

1. Is het ook de vaststelling van de minister dat op deze manier de Nederlandse taal op subtiele wijze verengelst wordt ?

De VRT is zich bewust van de Engelse invloed op het taalgebruik en van zijn rol als taalbepaler in Vlaanderen. De VRT hanteert in zijn taalbeleid dan ook een aantal strikte richtlijnen. Die zijn opgenomen in het *Stijlboek VRT.*

In het boek, een gids voor het taalgebruik op de VRT-netten, wordt de kwestie van het gebruik van Engelse woorden in VRT-uitzendingen besproken: "Er is geen bezwaar tegen Engelse woorden als ze de sfeer van een tekst of een bijdrage ten goede komen en als er geen gewoon Nederlands alternatief beschikbaar is.

Overdrijf niet met Engels. Voor een aantal begrippen die tegenwoordig wel eens met een Engels woord aangeduid worden, hebben we vaak goede, ingeburgerde Nederlandse equivalenten. Het gaat om modieuze kreten als *in no time* (in een mum van tijd), *approach* (aanpak), *lookalike* (dubbelganger). Het is niet wenselijk dat we daarvoor het Engelse woord gebruiken. We mogen er niet van uitgaan dat iedereen Engels begrijpt.

Als de sfeer en de context erom vragen, kan een Engels woord gebruikt worden. In dat geval brengt het kleur in de tekst. In een tennisverslag bijvoorbeeld hoeft er geen bezwaar gemaakt te worden tegen woorden als *game* (spel) of *ranking* (ranglijst). In een voetbalverslag daarentegen gebruiken we meestal Nederlandstalige terminologie.

We moeten ook niet overdrijven in het weren van Engels: een groot aantal Engelse woorden is helemaal ingeburgerd en het Nederlandse alternatief doet vaak gekunsteld aan. Dat geldt bijvoorbeeld voor woorden als *consultant, tackelen* en ***website."***

In het *Stijlboek VRT* worden honderden Engelse woorden opgenomen met Nederlandse alternatieven. Daarbij is dankbaar gebruikgemaakt van de woordenlijst *1.200 x liever Nederlands,* met Nederlandse varianten voor zogenoemd onnodig Engels, van de Stichting Nederlands in Amsterdam.

2. ***Werd er reeds onderzoek gevoerd naar het gebruik van Engelstalige woorden op de VRT ? Zo ja, wat was het resultaat ? En is er een verschil merkbaar in het taalgebruik in eigen uitzendingen en in aangekochte uitzendingen ? Zo neen, waarom niet ? Overweegt de minister dergelijk onderzoek ?***

De VRT laat het taalgebruik in al zijn programma's systematisch doorlichten door het departement Linguïstiek van de Katholieke Universiteit Leuven. Een van de aspecten die beoordeeld worden, is het onnodige gebruik van vreemde woorden. Uit de rapporten blijkt dat alleen Studio Brussel vaker Engelse woorden gebruikt. De jongeren waar dat net zich op richt, staan onder invloed van de Angelsaksische jongerencultuur en nemen ten dele het daarbij horende taalgebruik over {*skaten* is nu

eenmaal niet hetzelfde als *schaatsen, tnjumpen* is niet hetzelfde als *springen).* Voor de andere radio- en tv-netten wordt in de rapporten uiterst zelden melding gemaakt van onnodig Engels.

De VRT kan mijns inziens dus niet verweten worden dat hij "de Nederlandse taal op subtiele wijze verengelst". Hij levert veel inspanningen om zo helder en aantrekkelijk mogelijk te formuleren, onder meer door onnodig Engels te weren en Nederlandse alternatieven aan te reiken.

De VRT wordt trouwens door vele organisaties beschouwd als de behoeder van de Nederlandse taal en van een correct taalgebruik in zijn programma's.

3. Heeft de minister reeds maatregelen genomen om de verengelsing van de Nederlandse taal via tv-uitzendingen tegen te gaan ?

Gelet op het voorgaande zijn bijkomende maatregelen tegen de verengelsing van de Nederlandse taal via tv-uitzendingen, vooralsnog niet nodig. Het Stijlboek VRT is en blijft de richtlijn voor de VRT-medewerkers.